

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/68/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125202099
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2025:8125202099.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: A. B. C. D., E. F., XXX XX G., H.: XX XXX XXX, proti žalovanému: I. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X, XXX XX K., o zaplatenie 494,92 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 494,92 eur a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2,40 eur, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 20.03.2025 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 494,92 eur s príslušenstvom.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je verejnoprávna inštitúcia zriadená na základe zák. č. 157/2024 Z.z. o Slovenskej televízii a rozhlase a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie tohto návrhu podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zák. č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon“). Žalovaný je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti (ďalej len „úhrada“) podľa § 3 písm. a) Zákona vo výške 4,64 eura podľa § 6 ods. 1 Zákona s periodicitou platenia úhrad: mesačná, v zmysle § 7 Zákona. Žalobca kontrolou úhrad zistil, že žalovaný ku dňu podania tohto návrhu na tunajší súd nezaplatil úhradu v zmysle Zákona za obdobie 01.04.2008-30.06.2023 (ďalej len „žalované obdobie“). Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 Zákona písomnou výzvou zo dňa 13.09.2023 odoslanou prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., vyzval žalovaného na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Nakoľko žalovaný nezaplatil úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia uvedenej výzvy, je žalovaný povinný v zmysle § 10 ods. 3. Zákona zaplatiť aj pokutu. Dlh žalovaného predstavuje sumu 494,92 eur, ktorá pozostáva z 103 neuhradených mesačných predpisov v kontrolovanom období 01.04.2008-30.06.2023. Výška dlhu je súčinom počtu mesiacov v žalovanom období a sadzby úhrady v zmysle § 6 ods. 1 Zákona. V zmysle Zákona predstavuje pohľadávka žalobcu sumu 494,92 eur (z toho istina vo výške 477,92 eur a pokuta vo výške 17 eur podľa § 10 Zákona) a zaplatené poštové sadzby vo výške 2,40 eur.

3. Okresný súd Prešov dňa 01.04.2025 vydal platobný rozkaz, č.k. 10Csp 68/2025-12, ktorý následne zrušil v zmysle § 266 ods. 3 CSP pre nemožnosť doručenia platobného rozkazu žalovanému do vlastných rúk.

4. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril. Zásielka doručovaná na adresu jeho trvalého pobytu sa vrátila súdu ako neprevzatá v odbernej lehote. Iná adresa žalovaného z Registra obyvateľov SR nevyplýva. Pobyt žalovaného sa súdu nepodarilo zistiť ani cestou ZVJS, OOPZ Prešov a ani lustráciou v Sociálnej poisťovni a na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Preto súd postupujúc podľa § 116 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") po nezistení inej adresy žalovaného zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 17.06.2025. Žalobu súd považoval za doručенú žalovanému po 15 dňoch od zverejnenia bez ohľadu na to, či sa o nej žalovaný dozvedel.

5. Podľa § 177 ods. 2 písm. a/ CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur.

6. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

7. V tomto prípade žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. To znamená, že platí fikcia o ich nespornosti. Nakoľko aj hodnota sporu neprevyšuje 2.000 eur a je splnená aj podmienka jednoduchého právneho posúdenia veci v zmysle § 177 ods. 2 písm. a/ CSP, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

8. Súd vykonal dokazovanie prehľadom predpisov a platieb, výzvou na zaplatenie nedoplatku zo dňa 13.09.2023 s doručenkou, potvrdením Slovenskej pošty a.s. o tarifnej cene za úradnú zásielku a zistil tento skutkový stav:

9. Žalovaný je odberateľom elektriny na odbernom mieste Chmeľov 5. Z prehľadu predpisov a platieb vyplýva, že žalovaný mal zaplatiť predpísané úhrady za obdobie od 04/2008-06/2023 vo výške 851,52 eur (183 x 4,64 eur + poštovné vo výške 2,40 eur). Od 21.04.2008 do 16.01.2017 uhradil 371,20 eur. Nedoplatok predstavuje 480,32 eur (477,92 eur + 2,40 eur).

10. Listom zo dňa 13.09.2023 bol žalovaný vyzvaný na úhradu nedoplatku za kontrolované obdobie do 30.6.2023 vo výške 480,32 eur (vrátane poštových sadzieb). Predmetná výzva sa vrátila odosielateľovi ako nedoručiteľná.

11. Žalobca si uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17 eur a poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,40 eur. Podľa potvrdenia Slovenskej pošty a.s. tarifná cena za úradnú zásielku s doručenkou do vlastných rúk cez podací hárok predstavuje od 01.03.2023 sumu 2,40 eur.

12. Zistený skutkový stav súd právne posúdil:

13. Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlasu a o zmene niektorých zákonov Rozhlas a televízia Slovenska zriadená podľa doterajších predpisov sa ku dňu účinnosti tohto zákona zrušuje. Slovenská televízia a rozhlas sa ku dňu účinnosti tohto zákona stáva právnym nástupcom Rozhlasu a televízie Slovenska a preberá všetky jeho práva a povinnosti ku dňu účinnosti tohto zákona.

14. Podľa § 30 ods. 18 zákona č. 157/2024 Z. z. o Slovenskej televízii a rozhlasu a o zmene niektorých zákonov výber a vymáhanie úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania (ďalej len „úhrada“), ktorú bol platiteľ úhrady podľa zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení účinnom k 30. júnu 2023 povinný zaplatiť do 30. júna 2023, ako aj vymáhanie iných pohľadávok, ktoré vznikli na základe nezaplatenia tejto úhrady, vykonáva odo dňa účinnosti tohto zákona Slovenská televízia a rozhlas podľa zákona č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 30. júna 2023; takto vybrané a vymožené úhrady, ako aj vymožené iné pohľadávky sú príjmom Slovenskej televízie a rozhlasu a sú určené na finančné zabezpečenie hlavnej činnosti Slovenskej televízie a rozhlasu.

15. Podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „zákon č. 340/2012 Z.z.“), platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbornom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

16. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z., vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

17. Podľa § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac.

18. Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 340/2012 Z.z., povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

19. Podľa § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

20. Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z., nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadzieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

21. Vychádzajúc z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nárok žalobcu uplatnený žalobou je v celom rozsahu dôvodný. Žalovanému ako odberateľovi elektriny vznikla povinnosť platiť úhrady za služby poskytované žalobcom v oblasti rozhlasového vysielať a televízneho vysielať v zmysle zákona č. 340/2012 Z.z. vo výške 4,64 eur mesačne. V konaní nebolo sporné, že žalovaný mal za obdobie apríl 2008 až jún 2023 zaplatiť úhrady vo výške vo výške 851,52 eur (183 x 4,64 eur + poštovné v celkovej výške 2,40 eur). Za uvedené obdobie však žalovaný uhradil len sumu 371,20 eur. So zreteľom na uvedené mu teda vznikol nedoplatok na týchto úhradách vo výške 477,92 eur.

22. Okrem zaplatenia tejto sumy vzniklo žalobcovi oprávnenie požadovať aj zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17 eur s poukazom na § 10 ods. 3 citovaného zákona. Žalobca totiž preukázal, že žalovaného listom zo dňa 13.09.2023 vyzval na úhradu spomínaného nedoplatku, avšak bezúspešne. Súd preto považoval za dôvodné vyhovieť žalobe o zaplatenie 494,92 eur.

23. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú aj náklady spojené s jej uplatnením. Žalobca si tieto náklady uplatnil vo výške 2,40 eur v súvislosti so spomínanou výzvou adresovanej žalovanému zo dňa 13.09.2023, pričom išlo o doporučenú zásielku určenú do vlastných rúk, za čo si Slovenská pošta a.s. účtovala 2,40 eur, čo žalobca preukázal potvrdením tarifnej odmeny za túto úradnú zásielku.

24. Na záver považuje súd dodať, že nepovažoval daný spor za spotrebiteľský, pretože predmetom sporu je zaplatenie koncesionárskych poplatkov, ktoré boli tradičným zdrojom financovania verejnoprávneho rozhlasového a televízneho vysielať. Koncesionársky poplatok bol osobitným príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Koncesionárske poplatky neboli platbou za ponuku programov, ani za ich užívanie, t. j. sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahovala na každého, kto bol odberateľom elektriny. Fyzická osoba i právnická osoba teda platila za vysielať formou koncesionárskych poplatkov. Prostredníctvom koncesionárskeho poplatku fyzická osoba (resp. právnická osoba) financovala verejnú službu, ktorá mu bola poskytovaná ako občanovi (nie v pozícii spotrebiteľa). Sadzba koncesionárskeho poplatku nebola určená náhodne. Šlo o sumu vyjadrujúcu podiel skutočných nákladov nevyhnutných na dodržiavanie programových záväzkov verejnoprávneho

vysielateľa (žalobcu), ktorý zo zákona poskytuje službu verejnosti tvorbou a šírením rozhlasových a televíznych programov na celom území SR. Táto verejná služba je charakteristická tým, že je univerzálne určená verejnosti a je financovaná verejnosťou. Vtedajší systém financovania žalobcu vychádza zo zákonom stanoveného koncesionárskeho poplatku ako základu jeho financovania verejnými zdrojmi. Iná je situácia, keď fyzická osoba na základe zmluvy platí ako predplatiť danej programovej stanici za služby, ktoré si vybral ako spotrebiteľ. Súd vychádzal zo záveru, že žalovaný nemá status spotrebiteľa, a preto sa neuplatnil § 299 ods. 1 CSP. Obdobne viď rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/48/2020 zo dňa 29.06.2021.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobca bol v spore úspešný v celom rozsahu, súd mu preto priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalovanému, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne.

28. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.